

כנס פורטר לקיימות I

לקראת שיח ציבורי על ביוטכנולוגיה חקלאית ומזון מהונדס בארץ

תוכנית

יום חמישי, 29.5.2003

10:15 קפה והרשמה

10:45 ברכות ודברי פתיחה: ד"ר אריה נשר, אילון שוורץ, ד"ר נח עפרון

11:00-14:00 מושב פתיחה – הרצאות מבוא: יו"ר ד"ר נח עפרון

מושב הפתיחה יוקדש לתיאור מונחי יסוד של הביוטכנולוגיה ותיאור מצבה המדעי, הכלכלי והרגולטיבי בארץ.

רקע מדעי, פרופ' ידידיה גפני, מכון וולקני

- סקירת הרקע המדעי לפיתוחים ביוטכנולוגיים בתחום החקלאות והמזון.
- מה כבר נעשה, ומהי תחזית המחקר לעתיד (או - מה נחשב כיום כ"נסיוני" ומה כבר משווק באופן מסחרי).
- מהן התועלות המרכזיות בשימוש בביוטכנולוגיה.

סיכונים וחששות, פרופ' חוה יבלונקה, אוניברסיטת תל אביב,

ד"ר ליה אטינגר, מרכז השל

- מהם הסיכונים הבריאותיים, הסביבתיים, הכלכליים והחברתיים העולים מן השימוש בפיתוחים ביוטכנולוגיים בחקלאות ומצריכה של מזון מהונדס גנטית.
- סיכונים מדעיים לעומת חששות מנקודת מבט של תפישת הציבור שאינו מומחה.
- סקיירת המוקדים המרכזיים שהעסיקו את השיח הציבורי בעולם (בעיקר באירופה) סביב נושאים אלו.

דיון בהשתתפות הקהל

המצב בישראל: היבטים מדעיים, כלכליים ורגולטיביים, ד"ר עדנה לוי, מרכזת הועדה הארצית לצמחים מהונדסים, משרד החקלאות

- מעורבותה של ישראל בתחום הביוטכנולוגיה: אילו מחקרים מתבצעים בארץ ואילו פיתוחים ישראליים מיוצאים לשאר העולם.
- היבטים פוליטיים, כלכליים ותעשייתיים של הביוטכנולוגיה בישראל.
- אילו הסדרים (חקיקה, תקנות, קווים מנחים) קיימים בישראל בתחום המחקר הביוטכנולוגי ובתחום התעשייתי.
- מבט השוואתי על הסדרים בתחום זה במדינות אחרות בעולם.

15.30-14:00 ארוחת צהריים והתמקמות בחדרים

16.00-15.30 ביוטכנולוגיה: בין האוניברסיטה לבורסה (הגיגים בלתי-

פורמליים): פרופ' שושנה ארד, אונ' בן גוריון בנגב

16.45-16.00 חלוקה לקבוצות

סבב הצגת המשתתפים, הרקע המקצועי ותחומי העניין של כל אחד מהם ונקודת מבטו על הסוגיות שידונו.

17.00-16.45 ה פ ס ק ה

19.30-17.00 פאנל מומחים ודיון בהשתתפות הקהל: היבטים בריאותיים,

סביבתיים, סוציו-אקונומיים ואתיים של הביוטכנולוגיה

מנחה: פרופ' יוסף הירשברג

הבטים בריאותיים: ד"ר נדב דוידוביץ

הבטים סביבתיים: פרופ' תמר דיין

היבטים סוציו-אקונומיים: מר אמי אטינגר

היבטים אתיים: גב' ורדית רביצקי וד"ר נח עפרון

19:30 ארוחת ערב

20:30 הקרנת סרט תיעודי ודיון חופשי

יום שישי, 30.5.2003

8:00 ארוחת בוקר

10:00-9:00 "הכלב שלא נבח" - על העדרותו של שיח ציבורי ישראלי על

מדיניות ביוטכנולוגיה חקלאית: דיון בהנחיית ד"ר טל גולן,

אוניברסיטת בן גוריון

12:00-10:15 חלוקה לקבוצות דיון על פי נושאים

המשתתפים מתחלקים לארבע קבוצות דיון קטנות (עד 15 משתתפים) שכל אחת מהן מוקדשת להיבט מסוים של הנושא, על פי החלוקה הבאה:

- **היבטים בריאותיים:** מזון מהונדס גנטית והשפעתו על בריאות הציבור, למשל רגישות אלרגית; חדירה של מזון מהונדס לשוק הצריכה בלא אישור ובלא בדיקה; השימוש בגן עמיד בפני אנטיביוטיקה כמרקר גנטי; וכדומה.
- **היבטים סביבתיים:** זרימת גנים (gene flow) והשפעה על זנים שאינם המטרה (non-target species); החשש מהיווצרותם של "super weeds"; איום על גיוון ביולוגי וגנטי (bio-diversity) וכדומה.
- **היבטים סוציו-אקונומיים:** פטנטים על יבול מהונדס; יצירת תלות של מדינות מתפתחות במדינות מפותחות; סוגיות בגלובליזציה וטיעונים בדבר קולוניאליזם ביוטכנולוגי; ניגודי אינטרסים (מוטיבציה מבוססת על רווח אל מול הגנה על בריאות הציבור והגנה על הסביבה); וכדומה.
- **היבטים אתיים:** התערבות בתהליך האבולוציה הטבעי של בחירה גנטית; זכות הציבור לדעת: האתיקה של התיוג (labelling) והשליטה במידע המועבר לציבור בדבר תכולת המזון הנצרך; ידע כהיבט של אוטונומיה וחופש ההחלטה, וכדומה.

12:00 סיכום

13:00 ארוחת צהריים ופיזור